

Vondsten van levende glanzende tepelhorens *Lunatia alderi* (Forbes, 1838) aan de Belgische Westkust

Marie-Thérèse Vanhaelen

Op 16 april 2008, tijdens een periode van overvloedige lente-zeebloei en noordenwind controleerde ik het strandaanspoelsel te Oostduinkerke, Sint-André.

In een afzetting, een tiental meter lager dan de vloedlijn, lag er een verse glanzende tepelhoorn *Lunatia alderi*, waarvan het levende dier ongeveer 1 cm buiten de horen stak. Het reageerde nog door volledig naar binnen te trekken en de horen af te sluiten met het operculum. In een bakje zeewater kon het de voet nog wat uitsteken, doch kruipen deed hij niet meer.

Beschrijving: een lichtbeige tot geelachtige horen met op de bovenste windingen één rij rood-paarse vlekjes en op de onderste grote winding 4 duidelijke streepjes/vlekjesbanden, eveneens roodpaars; wit bij de mond en aan de basis rond de navel; in de navelspleet een langwerpige donkerbruine vlek. De horen is 1,4 cm hoog op 1,3 cm breed en heeft 2 goed waarneembare groeilijnen. Het dier was wit en had een roodbruine band op de rugzijde, die ook zichtbaar was als een gekleurd streepje tegen het bleke, half doorzichtige operculum (foto 1 en 2)

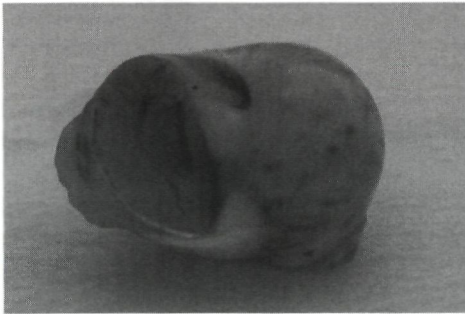

Foto 1. *Lunatia alderi*

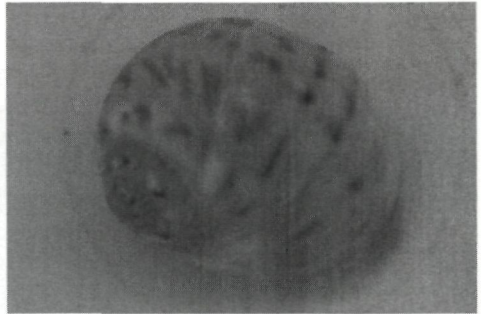

Foto 2. *Lunatia alderi*

Op 7 mei 2008 vond ik opnieuw een *Lunatia alderi* met dier, nu te Koksijde, tegen de noordkant van het strandhoofd Ster der Zee, ter hoogte van de trap. Dit exemplaar meet 1,3 cm op 1,1 cm en was stervend. Bij de top en de basis is de horen witte; er zijn 5 uitgesproken bruinrode vlekkenbandjes op de grote winding. (foto 3 en 4).

Leefwijze: *Lunatia alderi* leeft op zandige zeebodems, meestal ingegraven, tussen 10 en 50 meter en kan voorkomen tot 2000 meter diep. In normale omstandigheden is hij nooit teruggetrokken in zijn horen: het naar binnentrekken verwijdert het zeewater uit de vrije ruimtes in de horen en daardoor wordt de normale beweging van het dier verstoord. De glanzende tepelhoorn voedt zich op dezelfde wijze als de roofslak *Natica catena*, ze boort dus met haar rasptong een gaatje in de schelp van haar prooi nadat de kalk gedeeltelijk opgelost wordt door een chemische stof uit de boorklier (Graham, 1988).

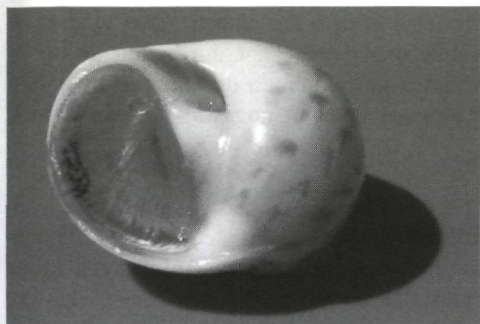

Foto 3. *Lunatia alderi*

Foto 4. *Lunatia alderi*

Voorkomen: Van Noorwegen tot de Middellandse Zee; gekend van alle kusten van de Britse eilanden. (Graham, 1988).

Vondsten aan de Belgische kust: exemplaren van subfossiele herkomst, vaak grijs of zwart, worden veel aangetroffen op onze stranden. Op de Westkust vond ik vanaf 1980 regelmatig horens *Lunatia alderi* (foto 5), doch tot op heden nooit met levend of dood dier of dierlijke resten.

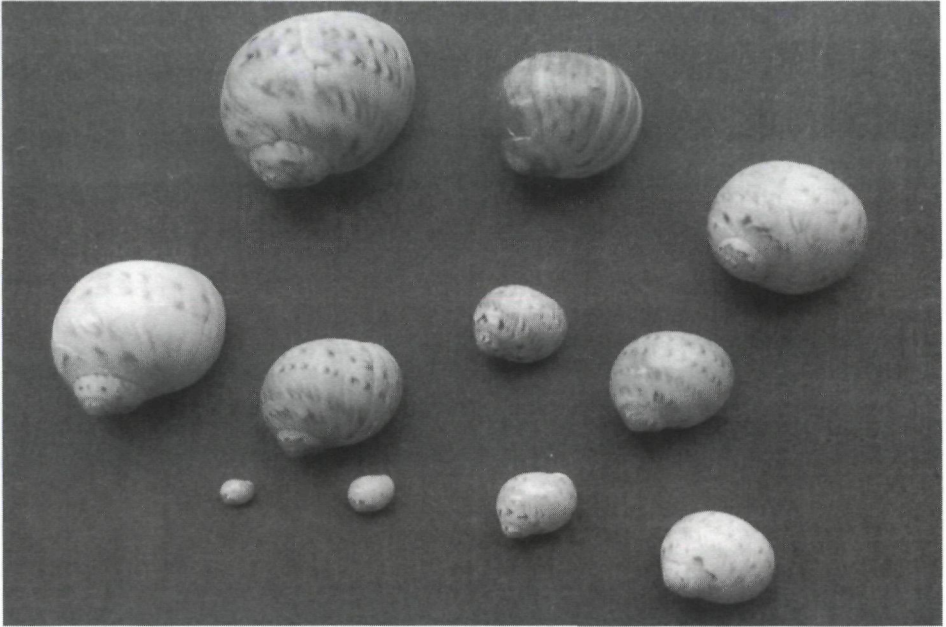
Aan de Oostkust zijn wel verse vondsten bekend, deze werden aangevoerd met zand van veel dieper uit zee – waar de soort leeft – dat voor de strandopspuitingen aangewend werd, onder andere in De Haan 1992.

Het zand waarmee te Koksijde het hoogste deel van het strand werd opgehoogd voor het zomerseizoen 2008 bevat geen verse, noch oudere zeeorganismen. De herkomst van deze twee glanzende tepelhorens *Lunatia alderi* met levend dier blijft (voorlopig?) een raadsel.

Literatuur

GRAHAM, A., 1988. Synopsis of the British Fauna. Molluscs: Prosobranch and pyramidellid gastropods. Brill & Backhuys, 622 p.

Foto's: Marc Panneels

**Ter Yde I
8670 Oostduinkerke**